

Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturowe

Kosakowo dnia 01 kwietnia 2017r

Nasza Ziemia-Nasza Zemla

81-198 Kosakowo, ul. Złote Piaski 3

**Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Warszawie**

do sprawy : RDOŚ-Gd-WOO.4231.2.2015.MCZ.ER.44

i RDOŚ-Gd-WOO.4231.2.2015.MCZ.ER.50

Wasz znak : DOOŚ-dśII.4231.18.2016.PD.1

Pismo strony postępowania

W związku z zażaleniem Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w Warszawie na postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 13 lutego 2017r RDOŚ-Gd-WOO.4231.2.2015.MCZ.ER.50 w przedmiocie odmowy nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji tegoż organu z dnia 21 lipca 2016r RDOŚ-Gd-WOO.4231.2.2015.MCZ.ER.44 oraz w nawiązaniu do odwołania od tej decyzji Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturowe " Nasza Ziemia-Nasza Zemla" w Kosakowie wnosi o: **niewzględnienie zażalenia PGNiG S.A. i podtrzymanie w całości postanowienia RDOŚ w Gdańsku z dnia 13 lutego 2017r.**

Jednocześnie w pełni podtrzymujemy stanowisko i argumentację zawartą w naszym odwołaniu od decyzji z dnia RDOŚ w Gdańsku z dnia 21 lipca 2016r.

W odniesieniu do okoliczności wskazanych w zażaleniu podnosimy co następuje :

Inwestor w uzasadnieniu wniosku o nadanie klauzuli natychmiastowej wykonalności jak i w zażaleniu na postanowienie odmowne powołuje się na przepis art. 108 par 1 kpa jako podstawę swojego żądania. Słusznie skarżący zauważa, iż zwłoka w realizacji decyzji nieopatrzonej rygiorem natychmiastowej wykonalności musi stwarzać zagrożenie dla dóbr chronionych wymienionych w art. 108 kpa. Przy czym zagrożenie dla tych dóbr musi być realne, a nie jedynie prawdopodobne i powinno być należycie uzasadnione. Jednakże wskazując „ słuszny interes społeczny i ważny interes PGNiG „ jako uzasadnienie żądania nie sprecyzował jaki słuszny interes społeczny i jaki konkretny interes inwestora został zagrożony przez brak rygoru natychmiastowej wykonalności i na czym te ewentualne zagrożenia miałyby polegać. PGNiG podnosi, iż tym „interese społecznym „ jest poprawa bezpieczeństwa energetycznego państwa i dywersyfikacja dostaw gazu, którą ma umożliwić planowana przez niego rozbudowa PMG Kosakowo, a budowa pojemności magazynowych

została ujęta w „Polityce energetycznej Polski do roku 2030 „. Po pierwsze jest to argumentacja tyleż ogólnikowa co nieprawdziwa. **Bezpieczeństwo energetyczne Polski/regionu** – w zakresie zapewnienia zabezpieczenia dostaw gazu dla ludności i przemysłu, zabezpieczenia zapasów i dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia - **w pełni zaspokaja budowany Podziemny Magazyn Gazu Kosakowo tj. budowa 10 kawern w klastrach A i B o pojemności dla gazu ok. 250-300 mln m³**. Obecnie PMG Kosakowo pozostaje w eksploatacji; pierwsze kawerny zostały oddane do użytku w 2014r wraz z Zakładem Głównym, infrastrukturą techniczną i wybudowanym, i służącym do jego obsługi gazociągiem wysokiego ciśnienia relacji Włocławek-Wiczlino-Kosakowo połączonym z magistralą centralną z Gazoportem w Świnoujściu. Należy zauważyć, iż budowa PMG Kosakowo jest realizowana na podstawie koncesji z 2001r, mpzp z 2003r uchwalonego dla bezzbiornikowego podziemnego magazynowania gazu, decyzji środowiskowej i pozwolenia na budowę z 2008r. Wszystkie dokumenty formalnoprawne, które określają zakres przedmiot i lokalizację inwestycji dotyczą budowy magazynu złożonego z 10 podziemnych kawern o pojemności ok. 250 mln. m³. Stosowanie zatem przepisów tzw. specustawy, która weszła w życie w toku inwestycji – w czerwcu 2009r –jest pozbawione podstawy prawnej i ma służyć zastosowaniu specjalnej procedury dla realizacji kolejnej inwestycji wyłącznie w interesie inwestora. Planowana przez PGNiG budowa dalszych 10 kawern w klastrach C i D nie jest inwestycją rządową, a biznesowym przedsięwzięciem spółki PGNiG. Nie byłoby w tym nic zdrożnego gdyby nie fakt odwoływania się przez inwestora do nadrzędnego interesu społecznego w oczekiwaniu specjalnego potraktowania zamierzeń inwestycyjnych. I to w sytuacji gdy zamierzenia te są sprzeczne z wolą i żywotnymi interesami mieszkańców gminy Kosakowo zwłaszcza w zakresie ich zdrowia, i bezpieczeństwa czemu dali wyraz w referendum gminnym w 2013r. Nadto przedsięwzięcie to jest niezgodne z prawem miejscowym i stwarza zagrożenie dla środowiska naturalnego, w szczególności ekosystemu Zatoki Puckiej i Gdańskiej, Głównego Zbiornika Wód podziemnych nr 110, oraz rezerwatu przyrody Mechelińskie Łąki z koloniami lęgowymi ptaków podlegającymi szczególnej ochronie.

Podkreślenia wymaga, iż wytyczanie podstawowych kierunków polityki energetycznej kraju należy do organów państwa, a nie do spółki. Także atrybutem państwa jest opracowanie strategii podziemnego magazynowania ropy i paliw w kawernach solnych, a dotychczas taka strategia nie powstała. Należy zauważyć, iż założenie budowy pojemności magazynowych w ramach polityki energetycznej Polski, na którą powołuje się wnioskodawca, nie przesądza o lokalizacji na terenie gminy Kosakowo dalszych kawern i nie określa docelowej pojemności podziemnych magazynów gazu na tym obszarze. **Nie ma zatem żadnych strategicznych uwarunkowań dla budowy kolejnych kawern na terenie gminy Kosakowo.** Brak także przeszkód dla budowy podziemnych magazynów gazu w innych lokalizacjach, w obszarach, które nie powodują zagrożenia dla ludzi i środowiska. Niezrozumiałym przy tym jest i niegospodarnym brak wykorzystania w tym celu istniejących podziemnych komór solnych np. na obszarze działania Inowrocławskich Kopalni Soli „SOLINO”, gdzie w wyniku gospodarczego wydobycia soli powstają podziemne komory solne, które mogą służyć do magazynowania m.in. gazu. W tym kontekście na uwagę

zasługuje koncepcja utworzenia Konsorcjum Energetyczno-Sodowo-Solnego, która zakłada budowanie całego kompleksu podziemnych magazynów na potrzeby gazu i paliw płynnych w kawernach solnych na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. **Powoływanie się zatem przez inwestora na bezpieczeństwo energetyczne państwa jest nieuprawnione** ponieważ powinno wynikać z przyjętej i obowiązującej strategii kraju w zakresie podziemnego magazynowania paliw, w tym gazu.

W tych okolicznościach brak jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, iż w sprawie zachodzi ważny interes społeczny, który uzasadniałby nadanie zaskarżonej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Przeciwnie ważny interes społeczny wyrażający się w : opozycji mieszkańców wobec inwestycji, zagrożeniach jakie ona ze sobą niesie dla ludzi i środowiska, wniesionych odwołaniach od decyzji środowiskowej, toczącym się postępowaniu karnym w sprawie wprowadzenia organów administracji publicznej w błąd przez inwestora, nakazują wstrzymanie wykonania decyzji do czasu ostatecznego rozpoznania sprawy.

Podobnie **chęć pozyskania przez inwestora środków z UE na dofinansowanie przedsięwzięcia nie może stanowić wystarczającej przesłanki do zastosowania art. 108 kpa.** Konieczność zapewnienia środków finansowych dla realizacji zamierzonego procesu inwestycyjnego jest sytuacją naturalną i dotyczy każdego przedsiębiorcy, i każdego inwestora. Brak tu zatem wyjątkowości okoliczności, a możliwość pozyskania środków z budżetu UE jest dyskusyjna w kontekście zagrożeń jakie ta inwestycja stwarza w forsowanej przez PGNiG lokalizacji i docelowym zakresie.

Dodatkowo podkreślenia wymaga, iż planowana przez PGNiG budowa kolejnych 10 podziemnych kawern w klastrach C i D, określana także jako rozbudowa podziemnych magazynów gazu, została **zakwalifikowana jako bezzbiornikowe magazynowanie substancji lub składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych** (vide dokument : Prognoza oddziaływania na środowisko opracowana do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kosakowo z sierpnia 2014r). Powyższe sformułowanie wskazuje jednoznacznie na możliwość wykorzystania podziemnych magazynów nie tylko na magazynowanie gazu ale także innych substancji i odpadów. Dotyczy to również wykorzystania podziemnych magazynów w przyszłości. Tym bardziej, iż możliwość wykorzystania podziemnych wyrobisk solnych na magazynowanie gazu jest czasowo ograniczona. Ponadto w Prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do projektu zmiany mpzp jednej z ulic w Mostach gm. Kosakowo (działka nr 1150/13 przy ul. Kasztanowej) widnieje zapis, iż „ w **złożu Mechelinki w 2009r rozpoczęta została budowa kawernowego magazynu gazu, a także bezpiecznych składowisk niebezpiecznych odpadów** „.

Natomiast w publikacji Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie podano informację, iż **w 2014r w Kosakowie w złożu soli Mechelinki rozpoczęto eksploatację** pierwszych dwóch zbiorników kawernowego magazynu

gazu Kosakowo, a także „**bezpiecznych podziemnych składowisk niebezpiecznych odpadów**” (publikacja Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 31 grudnia 2014r – Warszawa 2015). Powyższe okoliczności w ogóle nie zostały uwzględnione ani w raporcie ani w zaskarżonej decyzji RDOŚ pomimo, iż oczywistym jest że rozwój górnictwa solnego i możliwość składowania w podziemnych wyrobiskach substancji i odpadów niebezpiecznych stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi oraz degradacji środowiska naturalnego.

Ponadto inwestycja, o którą zabiega PGNiG w całości jest posadowiona na **Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 110** Pradolina Kaszubska i Reda, i stanowi nie tylko rezerwar wody dla mieszkańców całej aglomeracji Trójmiasta, ale jest aktualnie wykorzystywany jako źródło poboru wody pitnej dla mieszkańców gminy Kosakowo, miast Gdyni, Wejherowa, Rumi, Redy i przyległych gmin. Z tego względu obszar zbiornika o pow. 524 km² objęty jest szczególną ochroną prawną z zakazem lokalizowania na tym obszarze inwestycji szczególnie uciążliwych, w tym składow paliw, innych substancji niebezpiecznych, składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych i in. Teren ten z uwagi na budowę geologiczną charakteryzuje się wysoką podatnością wód podziemnych na degradację. Brak bowiem naturalnych poziomów izolacyjnych w nadkładzie, które chroniłyby wody podziemne przed zanieczyszczeniami. Dlatego został wyodrębniony dodatkowy obszar ochronny o pow. 397 km². **Zlokalizowanie na tym obszarze inwestycji o potencjalnym negatywnym oddziaływaniu na środowisko i zaliczonej do zakładów o najwyższym stopniu zagrożenia awarią przemysłową (ZDR) jest naruszeniem przepisów prawa i stanowi zagrożenie dla zdrowia, i bezpieczeństwa mieszkańców całego regionu, i środowiska, i jest sprzeczne szeroko rozumianym interesem społecznym.** Tym bardziej, iż dotyczy gminy o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe i turystyczne przez mieszkańców całej Polski.

Podkreślenia wymaga także potencjalnie negatywny wpływ zrzutu solanki z podziemnych wyrobisk do wód Zatoki Puckiej i Gdańskiej i możliwość degradacji całego jej ekosystemu. Tym bardziej, iż Zatoka Pucka stanowi obszar ochronny Natura 2000, a także znaczna jej część objęta jest obszarem Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. Zważyć przy tym należy, iż przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie wykonano badań na okoliczność wpływu zrzutu solanki w wielkości docelowej tj, z 20 kawern na stan środowiska ożywionego i nieożywionego zatoki, w tym na populację ryb. Już teraz rybacy obserwują znaczny spadek ilości ryb w zatoce, co zagraża upadkiem rybołówstwa, w tym wędkarstwa rekreacyjnego. Stan ten w powiązaniu z rozwojem górnictwa solnego w części lądowej (budowa dalszych kawern wraz z infrastrukturą techniczną), może spowodować upadek turystyki i w konsekwencji utratę źródeł utrzymania dla znacznej części lokalnej społeczności.

W konkluzji wnosimy jak w petitum pisma. Jednocześnie w załączeniu przedstawiamy pismo jakie Stowarzyszenie skierowało do Wojewody Pomorskiego w związku z wnioskiem PGNiG o wydanie decyzji w sprawie lokalizacji celu publicznego dotyczącej przedmiotowego

zamierzenia inwestycyjnego i uprzejmie prosimy o uwzględnienie prezentowanego tam stanowiska w niniejszej sprawie.

Jednocześnie w załączeniu przekazujemy pisemne poparcie naszego stanowiska przez inne organizacje działające na naszym terenie.

Z poważaniem

Sekretarz

Grażyna Kmiecik

Prezes Zarządu

Marcin Buchna

W załączeniu:

1. Opinia prawna adwokata Pawła Zielińskiego
2. Opinia prawna radcy prawnego Marcina Romańczuka
3. Pismo do Wojewody Pomorskiego Dariusza Drelichy